

ગઝલે-અકબર-તર્જી, ગઝલ-કંવાલી—

જખ બાગે જહાંકે માલીને, કી દેખા માલી કુલોંકી,
એક ફુલ ઇંમેસે જાંટલીયા, થી જતની ડાલી કુલોંકી.
વા ફુલ અરખકે ગુલશનકા, સખ કુલોંકી સે ખુસ્બો વાલા,
જસ્સે ખીલ કર ઇસ આકશમે, એકશાન નીકાલી કુલોંકી.
ઇસ ગુલન મોહુમ્મદ નામ હુવા, જસ્સે તાઝા ઇસ્લામ હુવા,
ચાખ કાટી કાટોંકી, બેલ ઇસ્ને ડાલી કુલોંકી.
ઇંકીલી મેહેક્સે મેંહકી હે ઇસ્કી હી ચમક્સે ચમકી હે,
હે જતની નગહત ગુન્ચાં કી, હે જતની લાલી પુલોંકી.
હે રશકે જાગરકે જખમોંકો હસરત હે દીલકો દાગોંકો,
રોઝેપે રોઝે ચડતે હે, ક્યા શાન હે આલી પુલોંકી.
તે બાકા માલી કહેલાઉ, રોઝેપે ચઢાનેકો આઉ,
એક હાતમેં ગજરા કલીયોંકા એક હાતમેં ડાલી કુલોંકી.
જખતમેં ઇસે ક્યા નીસબત હે, ચે મેરે ગુલકા રોઝા હે,
હાં રંગ જુદા હે પતોંકા, હ્યાં શાન નીરાલી કુલોંકી.

[२]

हैं जूते करम पलकतके लीये, वो पास हे छम्मतके लीये,
पत्तो में पत्ती रेहमतकी थालों मे थाली कुलोकी.
ये मद्दहा शराये द्जरत हे छससे छरको क्या नीसपत हे,
अकपूर मतवाला मौलाका. गुलगुल मतवाली फुलोकी.

प्याने मोहपमत-तर्जे-गायन—

छोटी ज़ी सुधयारे जलतीका मेरा काहजना,
अक सुप पाया मयने अम्माके राजमे—अम्माके राजमे.
साथ सहेलीयारे गुडयोका मेरा जेलना—छोटी,
अक सुप पाया मयने अम्माके राजमे—सैयाके राजमे.
गोद लतीजरे सैउको पे मेरा जेलना—छोटी,
अक दुप पाया मयने सासके राजमे—सासके राजमे.
आधी आधी रात यक्रीका मेरा पीसना—छोटी.
अक दुप पाया मयने ननदके राजमे—ननदके राजमे.
गीलासीला अधनरे युलेहका मेरा धोकाना—छोटी.
अक दुप पाया मयने सुसरके राजमे—सुसरके राजमे.
नीया छिया धुधट शरमेसे मेरा जेलना—छोटी.
अक सुप पाया मयने देवरके राजमे—देवरका राजमे.
छोटी मोटी पेयकरे भीयो का मेरा गुंढहना—छोटी.
अक सुप पाया मयने सैयाके राजमे—सैयाके राजमे.
आधी आधीरात आंजोका मेरा टहेलाना—छोटी.
अक दुप पाया मयने सैयाके राजमे—सैयाके राजमे.
सैया है नादान मेरा येही तो मारा जेकना—छोटी.

नछ गजल-कुवाली-यांहसी सुरत.

जप दीले काहीर भय आया सीकित सनामत हे दीया,
नुर अपने नुरसे अक सीमत थोडा कर दिया.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૩૧૩૪ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ગાંધીજી ચિંતન

વિષય ૨૩૬૮:૪ ૧૬૮

[૩]

વો નુન બે નુકતા અલીફ મેં જબકે શામીલ કરદીયા,
 મીમ સાલીમ બન ગયા મહબુબ અપના લીખ દીયા.
 લફળે હુરકે મીમસે મહબુબકા દેકર ખીતાબ,
 તખત હુરકે બે બનાકર જલવે આરા કરદીયા.
 મીમસે મકના ગીરાકર નુન સેડાલા નકાબ,
 આર ખુદાકો હરલેઝાં બ સકલાં જલવે આર કરદીયા.
 લામ લયલા બનકે બેડા મીમ કો મજનુ લીખા,
 જઝમે ઉલકત અપની દેકર ઉનકો રસવા કર દીયા.
 મે કરીશ મા કાફસે કાદીરને કુફરત કા દીખા,
 દોનુ આલમ મે ગોયા ઝાહીર તમાશા કર દીયા,
 વાહ વાહ સદ રહેમતશ તુમકો બહાદુર ખાકિયા.
 રાજે ખીસમીલાહ તુમને આશ કારા કર દીયા.
દાગે-અહમત-કબાલી.

હય અગર ઈશકે અહમદ લાડકતા હુવા,
 ન શીર દરબદર મે ભટકતા હુવા.
 વો પાલા મોહબો મહોબતકા મુજે જોશ રહે,
 ફીર ન સુશાકી તરાહ મુજકો કબી હોશ રહે.
 પીયા કોઈ સાગર ઝલકતા હુવા,
 મહીનેમે અગર મેરા સફરયું હોતો બહેતર હો.
 ગીરબા ચાક હો મેરા નતકીયા હો નખીસ્તર હો.
 અહુ સખકે ગુમ'બદ કો તકતા હુવા,
 અહા હો સુકે ચે ક્યું કર તેરે એહશાન બેહદકા,
 ન રખ્યાઈ ઇશ લીએ અહીકને સાયા તેરે કદકા.
 હ રહે જાય કાંટા ખટકતા હુવા.

એક હસરત હય એક અરમાં હય—એહી હય આરજી દીલકી,
રહે દાગે—અહમદ અમકતા હુવા.

ગઝલ—“હોને તો દો.”

મહેરખાં હો નયગે દરદે જગર હોને તો દો.
ખુદ ચલે આયે ગે નાલોં મે અસર હોને તો દો.
જાને જહાં જાતે હો તુમ ઇસ કદર જલદી હે કયા,
રાત ખાકી હે ચલે જાના સદર હોને તો દો.
લાખ ખી-ખીલ હો ગયે આર કલ્લ હોગે સે કડો,
ઉનકી મહેફીલ મે જરા નીરઝી નજર હોને તો દો.
ખાક ઉડાતે આઐગે મેંગી લલદ પર દેખના
મેરે મરને કી જરા ઉનકો ખુશર હોને તો દો.

નર્મ ગઝલ—કબ્લાલી.

જોસ આજમકા જહાંમે કયા સખી દરખાર હય,
જોનયા જીત્તે હય સાગે સખા વો સરદાર હય.
મોમીનો દીલસે સુનો યે જ દદો અજમદકા પતા,
ફાતમા દાદી હય દાદા હયદરે કરરાર હય.
આપકા હયગા કદમ સખ આલીયાં કે દેશ પર,
હિકે કાંપે પર કદમ લો અહમદે મુખતાર હય.
માર ઠોકર જલાએ ઉસને લાખો મુરદગા,
એક વીલાયત આપકી દુનીયામે સખ ઇઝ હાર હય.
જો કોઈ હો જાનો દીલસે આપકે ઉપર નીસાર,
હય યકી દોનો જહાંમે ઉસકા બેડા પાર હય.
સીદક દીલસે હય એક બદલુ બી ગુલામાને ગુલામ,
સ્તગીરી રોઝે મહેસરમે તેરી દરકાર હયે.

[૫]

નંદ ગઝલ-તર્જ-કંવાલી.

જો દદાને શાહ પર નજર જાએગી, નીગા હોસે બીજલી ઉતર જાએગી,
દીખા દોગે અગર તુમ ખવાબમે કિશ રહે અનવરકો,
યકી હય એન આ જાએગા કુછ દીન એર મુઝતરકો.

તઝીયત હમારી ઠયર જાએગી.

તન હાનો કબમે બી ન હુગા તેરા ગમ હોગા,
શુલા લોગે મદીને મે તો અય સાહા કરમ હોગા;

ગુજરને કે યહાં લી ગુજર જાએગી.

અગર સખકે બી શુલવાયા નહી ઇસ્કો મદીને મે,
તડપતાહી રહેગા રાત દીન દીલ ઇસકા સીનેમે;

બહે ડિઝ બર ચરમ તર જાએગી.

કોઇ દીનકી હય કુરકત શીર ન યે દુખ દર્દગમ હોગે,
ખુદા ચાહ તો એક દીન દેખના જન્નતમે હમ હોગે.

બલા હમસે બચકર કીદર જાએગી.

હમારે પાસ ઇસીરા કે સીના આમાન એર કયા હય,
મુઝે હય ખોડે જિસ દીન કા કેન્ને લાખો બરસકા હય;

મહાંકા તો કયા હય ગુજર જાએગી.

નંદ-ગઝલ-કંવાલી—

હિનપે આશિક હો કે અપને જીંદગી બરબાદ કરી,
ખુદ ફરી ફરે મે શુલશુલ કયા ખતા સેયાદ કરી.
શુલમ બેહદ કરદીયે તાકીદ હે જલ્લાદ કરી,
કોટ ડાલુંગા ઝખાં તુને અગર ફરયાદ કરી.
ઇસ મહોબ્બતકા શુરા હો દમ લખો તક આ ગયા
શીરી બનકર કુંકે ડાલી કબ તક ફરહાદ કરી.

અખ બહેગા ખુન ઇસ કુચેમેં જાના ઇસ કદર,
શુખ મછલી બનકે તેરેગી છુરી જલ્લાદ કી.

મઝલે—“ હમ્દ. ”—તર્જે—કવવાલી.

જાવે હો કહાં જાને જહાં, અબી દીલ તો હમારા ભરા હી નહી.
અબી ખેતએ લખ તો મીલાહી નહી, અબી ગુનગએ દીલ તો ખીલાહી નહી.
કય તલક ભલા ગમ ખાયે કોઈ, કીસ તરદાન જાનસે જાએ કોઈ.
હો ખાક ભલા સરજાએ કોઈ, ઉશ સુતકો તો ખૌદે ખુદાહી નહી.
અં હસ્તા હૈ મેરે રાને પર, નાસેહ ઝરા અદલાહ સે ડર,
તુ કયા જાને હાલતે દરદે જીગર, તુને દીલ તો સુતોકો દીયાહી નહી.
મેને જો સવાલે વરલે કીયા, વો “હમ્દ” મુઝે યે જવાબ મીલા,
તકદીર મે તેરે લીખખાહી નહી, તેરે દરદ જીગર કી દવાહી નહી.

મઝલે—દરદે મહોબત—એક સંવાલ ?

જીસે મરતા હય જમાના વો અદા.—કોનસી હય ?
હમ બી દેગેગે કે વો તર્જે જક્ષા.—કોનસી હય ?
તુમ હસીયે તો મેરે, દીલને ચાહા તુમકો,
તુમહી બનવાદો, મેરી ઇસમે ખતા.—કોનસી હય ?
મજતુ કહેતા હુવા, શીરતાયા ખયાં બાનોમે,
મા ખુદા દરદે મહોબતકી દવા.—કોનસી હય ?
ઈલ્લે નાદાંતો નહી, હોકે તુમે સમજાવે,
અબી દેખાહી નહી, ફુનીયાકી હવા.—કોનસી હય ?
જીસે તુમ જાન, દીએ દેતેહો અપની મનજર,
ઈતની ઉસમે ખુખી તો, બદે ખુદા.—કોનસી હય ?

[૭]

નઈ ગઝલ—જલ્લએ બાના ના.—

તુવોમએ ખુબી હે, એ જલ્લએ બાના ના,
હરગુલ હે તેરા ખુલખુલ, હર શમ્માહે પરવાના.
યે અસ્મે હકીકત ખી, કયા દેખે સીરા તેરે,
સીઝસે હમે મતલમ, કાખા હોફે છુતખાના.
યારખ ઈની હાતોસે, પીતે રહે મતવાલે,
અજમેર કા સાકી હો, જુગદાદ કા મંચ ખાના.
મસ્તીએ બી સગ અપના સાકી કે કદમ પર હો,
ઈતના તો કરમ કરના, અયે લગ ઝીસે મસ્તાના.
કીમત હે તો ઈન્કી હે, આખે હે તો ઉરડી હે,
જીતે તુઠે દેખા હે, એ જલ્લએ બાના ના.

ગઝલે—નુર—કબાલી—

ઈનસાન હર એક રંગે મુસીમતકો ઉઠાલે અએ ગેમુવો વાલે,
સર પરંગે ગીરે દુટ ફલક કોન સભાલે અએ ગેમુવો વાલે.
કુલ હઝરતે શખ્વીરકે સાથી થે ખહત મામાન ન લશ્કર,
યાં શામકી ફોજેથી વહા કુંકે રીસાલે અએ ગેમુવો વાલે.
અકબર ચલે લડનેકો તો ઝયનયને પુકારી મત જ તરે વારી,
અએ લાલ તરે જીતેકો પડ જાએગે લાલે અએ ગેમુવો વાલે.
પીનેકો ન પાની મીલા ખાનેકો ન ખાના દુસ્મન થા ઝમાના,
દુસ્મનપે બી અલાહ જુરા વકત ન કાલે અએ ગેમુવો વાલે.
અકબર ગીરે ઘોડેસે તો કેદને લગે શખ્વીર ખેટા તેરી તકદીર
શખ્વીર તેરે સીનેસે ખરછીકો નીકાલે અએ ગેમુવો વાલે.
ફલ ફલપે અઢે “નુર” જ સુલતાને મદીના બોલી યે સજીના,
હમ એવા મલીમોકો ઠીયા કીસીક હવાલે અએ ગેમુવો વાલે.

ગઝલે-કાસીદ—કંવાલી—

ધસ લખશે ઈલાહી મેરે મરનેકી દુખ્યા હો,
 મંચ સુનકે કહું કોસને વાલોંત બલા હો.
 મીલતે હો તો મીલ જવો ખફા હો તો ખફા હો,
 હમ કોઈ ગુનેગાર હય-ન-તુમ કોઈ ખુદા હો.
 કુછ નાજ મંચ ર-જીશ હો તો ર-જીશ મય લગાવટ,
 કુછ સરમે શાખી હો તો શાખીમે હયા હો.
 મય અપની વફાંઆસે સજવારે જફા હુ,
 તુમ અપની જફાઆ સે ગીરફતારે વફા હો.
 કાસીદ કે કફેપાસે મલુ ખત્તે ઝખી કો,
 કાસીદહી ન મુકીપે યહ મુકદ્દરકા લીખા હો !

નઈ-કંવાલી—

દેખો શહે મજલુમ પં ચેહ કયસી ખની હેં.
 મકતલ મેં જો પ્યાસા હેં વોહ કવસર કા ધની હેં.
 મુહ ખોલ દીયા અઝમે ને બે પ્યાસ કે મારે,
 યહાં સીના જની હય તો વહાં તેજે જની હેં.
 મકકે સે મદીને સે સુએ શામ ચલે હય,
 અએ અહેએલે વતન દેખો ચેહ કયા બે વતની હેં.
 અએ મુન્સીફા તુમ કાતીલે સરવર હીસે પુછો,
 સહ શાહ કયા કીયા કાખીલે નેજે કી અની હેં.

ગઝલે-અમીર-કંવાલી.

ધર ખુશીસે રાહે-ખાલીક મેં છુટાને વાલે,
 ચંદ સાખીર ચે મોહમદ કે ધરાને વાલે.

[૯]

એકને પાએ ન ધર મેં બી મગર શુકર કીયા,
 એ યશે હોતે હેં મુસીબત કે ઉઠાને વાલે,
 ઉનકે પેરાવ જા હયે વોહ સરે મનજીવ પોંદયે
 રહ ગયે વાહ જા ન-થે રાહ પે ચલ અને વાલે.
 લીખ ગયે અપની કીતાબોમે નખુવતકે નીશા,
 ઉલમા મુસાવો ઇસકે ઝમાને વાલે.
 ગન્ગે પરવીઝ કે જાનીખ જા હુવા શહકા ગુજર,
 કુનજીયાં લાએ પએ નઝર ખનને વાલે.
 હાય પાની ન મીલા ઉન્કો લખે નેહરે ફરાત,
 જીનકે મા ખાપ થે કોસર કે છુટાને વાલે.
 બુક ઝોર ખ્યાસ મે એક એક હઝારોસે લહે,
 કયા બહાદુર થે મોહમદ કે ધરાને વાલે.
 હેફ સદ હેફ રહે ખુદ લખે દરીયા ખ્યાસે.
 હશ્ર ચશમે એ કોસર કે છુટાને વાલે.
 કયસે પચતાએગે દોઝખ મે જલેગે જસદમ,
 ખેમેએ ચાલે મોહમદ કે જલાને વાલે.
 જલવાએ નુરે ખુદાઈ બી કોઈ છુપતા હે,
 કયસે કયસે હુએ નાદીમ ન છુપાને વાલે.
 આજતક નફશે શરીઅત ન મીઝા પર મીટા,
 મીટ ગયે આપહી જીતને કે થે મીટાને વાલે.
 તુબી રાહી હો મદીનેડી તરફ જલ્દ અમીર.
 ગોલ કે ગોલ ચલે જતોં હે જાને વાલે.

ગઝલ-મુશતાક.

જુનઝીલે-ઝશકકા હાલ આપ મેં ચાલું તો કહું,
 હમ ઝરા લેને દો મએ દીલકો સંભાલું તો કહું.

[૧૦]

કયા કહું કએસી હય ઉસ શોખકી તીરછી ચીતવન,
એક છુરી અંપને કસેજેપે લગાલું તો કહું.
કયા કહું કીસે કહું દીલમે તેરા અફસાના,
સુન્નેવાલે કોઈ પહેલુંમે ખીકાલું તો કહું.
બાદે મુદદતકે બુઝાયાં હએ શરૂખુખાંને
સરગુઝીશત અપની ઝરા સામને જાલું તો કહું.
મુરમગી આંખોમે દીલ છનકે પીસા જાના હએ,
અએ ઝંકરે નઝરોમે મએ ઉનકે સમાલું તો કહું.

નઈ-મઝલ-કંવાલી.

જળ રોઝે કયામતમે બખશીશકી ધડી હોગી,
તખ આંખ ઇસ ઉમ્મતકી અહમદસે લડી હોગી.
તુમ સાકીએ કલ્મસુર જળ કૌસરપે ખડી હોગી,
ઉમ્મતબી તુમારી સખ કૌસરપે અડી હોગી.
જળ પેશે ખુદા આસી થર રાએગે ઇસીયાસે,
ઉસ વક્ત મહોમંદકો ઉમ્મરકી પડી હોગી.
જળ શમ્સ સવાનેઝે આએગા ઉતર નીચે,
ગરમીસે યે ખલકત સખ બેચેન ખડી હોગી,
અય અબ્દ મોહમંદકક દામન તો પકડ લીજીયે,
મહેસરમે સુના હય કે લીડ ખડી હોગી.

ગઝલે-તાહીર કંવાલી.

તુમ ફકરે મસીહાહો કામ ઇતના જરા કરના,
ખીમારે મહોબત હુ મેરીબી દવા કરના.
અય મેરે સખીદાતા ફયલા હય મેરા દામન,
ખાલી ન ફીરે દરસે મંગતા કા બલા કરના.

મસ રથસે હો કર આના હઝરતકી ખખર લાના.
 મુઝપર બી કરમ ઇતના અય બાદે સખા કરના,
 મહેસરમે તેરે આસી જખ નાલા કરે યારખ.
 જખતમે જગા દેના દોઝખસે રીહા કરના,
 ખીમારે મહોખત હુ કહે દો યે તાખીખો સે.
 ખેજ હય ફયા કરના લાજમ હય દુઆ કરના,
 જસ દાલમે વો રખખે હર દાલમે લાજમ હય
 અહીહુકા અય ખન્દો શુન્દરાના અદા કરના
 યે ખુખ હુવા તાહીર તુમ ચલદીયે યસ રમકો,
 આવ અયસસે ગુજરગી દીન રાત મઝા કરના

અનોખા કંવાલ—ગઝલ—

રખે પુર નુરસે જુઝકા ઢિઝા દોગે તો કયા હોગા
 જમાલે દીલરખા મુઝકો દીખા દોગે તો કયા હોગા
 લગી દીલકી જો ભડકી હય જુઝા દોગે તો કયા હોગા,
 દીલે સદ શાકકે મેરે ન તુમ ખીન કોઇ હાકગા
 અગર સીનેસે તુમ સીના મીલા દોગે તો કયા હોગા.
 દીખાકર રખે રોશનકી ઝલક અયગમ્મેર હમતો,
 સમઝકર અપના પરવાના જલાદોગે તો કયા હોગા.
 જો બદલા હય યહી હિસકા તો કુછ પરવા નહી હમકો.
 હમારા દીલ અગર લેકર દગા દોગે તો કયા હોગા.
 રખે મેહતાબકા જલ્વા દીખાકર અપને આશીકકો,
 ધટાએ દર્દે પુરકતકી ધટા દોગે તો કયા હોગા.
 બહર સુરત તુમ્હારીહી રખપર હમ તો રાઝી હય,
 અગર ખોસેકે લેને પર સઝા દોગે તો કયા હોગા.

તુમ્હારે દીલકી તાલીખ હય મોહની કી તરહ હમની,
હમની તુરકા જસ્વા દીખા દોગે તો કયા હોગા.

આશીકે—કુવાલ—ગઝલ.

આપ ધર દિનકો કહે યેહ રાત હે,
હમની કહે “હાં મિયાં, સચ ખાત હે” ?
દિલ લિયા તો ખોસા કયોં દેતે નહી,
મુક્ત કુછ દેતે હો, કે કયા કુચ્છ ખેરાત હે ?
દેતે હે ખોસા મગર ગાલી કે સાચ,
યેહ અજબ—અન્દાજકી ખેરાત હે.
આપને દિલ, હમને ખોસા લેલિયા
આપના મૌકા અપની : અપની ખાત હે.
ધરક—કરના કુછ હંસી—મંદા નહી,
યોં તો કહને—દોકે—જરાસી ખાત હે.
રાત—જગા હે કોઇ છુત હે મૈદમાં,
આજ મેરે ધર ખોદાર્ધ—રાત હે.
દિલ ચોરાંકર નાજસે કહેતે હે વોહ,
લીજયે જાતે હે તસ્લીમાત હે.

આશીકે—કુવાલ—ગઝલ.

ધુંધડસે ન નિકલા કબી રૂખસાર તુમ્હારા,
તાડપાહિ ક્રિયા તાલિયે—દીવાર તુમ્હારા.
દમ તોડતા હેં હિજરમેં બીમાર તુમ્હારા,
જલ્દ આપયે છુટતા હેં બિરફતાર તુમ્હારા.
ધખરાઓ ન એકે દમકે લિયે ઐક તો જાઓ, •
દુનિયાસે ઉઠા જાતા હેં બિમાર તુમ્હારા.

મારા હૃદયે એ જન ! લગાવડને તુમ્હારી,
આખરકો હુવા દુશમને—જા પ્યારા તુમ્હારા.
; દેખોગે કયામતમેં જો રહમતકી નજરસે,
પૂછા બી ન જાએગા, યુનેહગાર તુમ્હારા.

ગઝલે આગા—તર્જે—કંવાલી—

એ જાનો જહાં ! આપ કિધર દેખ રહે હે,
દિલ તાક રહે હે કિ જગર દેખ રહે હે
કૌનૈનકો હમ જેરો—જખર દેખ રહે હે,
તુકા તેરે એદીદગ્ગે—તર દેખ રહે હે.
ઉસ શોક સિતમ—ગરકે જોમનપૈ નજર હે,
હમ નખલે—તમનાકે સમર દેખ રહે હે.
કુછ વખિયાકી ખાદિશ હે ન રહમતી તલખ હે,
ક્યો લોગ મેગ જખમે—જગર દેખ રહે હે
આગા કહી છિપતા હે મુહબ્બતકા અસર બી,
મુદતસે ચરમકો તેરી તર દેખ રહે હે.

આશીકે—કંવાલ—ગઝલે—અનામત—

જસ દિલકો હુર્ષ આપકી ઉલ્લૂત નહીં જાતી,
આઈ હુષ આશિકકી તખીયન નહીં જાતી.
પીરીમે બી ચેહરે પૈ હસીનોંકે નમક હે,
ઝુરઝાએ—હુએ ખુલ—કી—રંગત નહીં જાતી.
ટુટા હુઆ રિસ્તા કબી જુડતે નહીં જાતી,
પડ જાતી હે દિલમે જો કાદુરત નહીં જાતી.
આસે જો સકર—લખ કે તેરે સખકો લિયે ચે,
ચોહ કુત્ત જખ્યાં પર હે કે લજજત નહીં જાતી.

क्या रश्मे—परीने मुझे दीवाना बनाया,
 क्यों हजरते-दिल आपसे वदशात नहीं जाती.
 दिल पहलुमें जलताही रहा करता हें हरदम,
 यह जाती हें जय सोलसे-ईकित नहीं जाती.

गजले-ऊर—मुसददस—

तु वोह नभी अय तेरे मुशताक नभी हुंगे सभी,
 तुझपे फुल मोहरे नयनवत की नयनवत हय सभी.
 तुं पुदासे ने कहे होवे वोह मनशुर अभी,
 मंय तेरे रौने अकदस सें छुंगा नहीं कभी.
 हय तमनाये ऊर की या रसुखे अरभी,
 अपनी आंघों को मलुं आपकी यौजट से नभी.
 ने मजा तेरे तरवरमें मुझे आया हय,
 वोह मजा मयने कीसी शयमें नहीं पाया हय.
 कन्द व भीसरी के सीवा नाम तेरे यसा हय,
 तेरे दामनका तमाम असीयों पर साया हय.
 हय तमना ये ऊर की या रसुखे अरभी,
 अपनी आंघों को मलुं आपकी यौजट से नभी.
 यही हसरत हय के धर मेरा महीनेमें रहे,
 यही अरमान शयो रोज मेरे भीनेमें रहे.
 आये जम जम के छवज आशक मेरे सीनेमें रहे,
 हो भयर अलद के बंद-रोज मेरे लनेमें रहे.
 हय तमना ये ऊर की या रसुखे अरभी,
 अपनी आंघों को मलुं आपकी यौजटसे नभी.

ગઝલે-નુર કબાલી.

મેરે મખદુમ સાખીર બુલાલો મુજે.

અપની દરકી નગરીઆ દીખાદો મુજે.

દીલસે હુ મુશનાક મય તેરી કીયારતકેલીએ
હીજમે જનાહય મુશકીલ એક સઅતકે લીએ.

અપને દરપે બુલાકે ખીડા દો મુજે.

જનપર મુશકીલ પડી હય, અમ કરમ ફરમાઇએ.
મેરે મૌલા મેરે આકા, અમ મદદકો આઇએ.

ગમે ફગે અલમસે છુડાદો મુજે.

ખારે ઇચ્છ્યાં કી ગીરાનીસે ફયા જતા હુ મય,
અહેલે ઇચ્છ્યાં હુ બહોત ઇચ્છ્યાંસે શરમાતા હુ મય.

અપને દામનમે શાહ છુપાલો મુજે.

અય મેરે સાખીર પીયા મુશકીલ કુશાઇ કીજીએ,
મય મરીઝ-ઇશક હુ મેરી દવાઇ કીજીએ.

અપની સાખીરી શાન દીખાદો મુજે.

લુતક કરકે અમ બુસાલો મુજકો કલ્યરકી તરક,
સરકે બલ આઉ પીયા મય આપકે દરકી તરક.

મેરે દીલકી મુરાદ દીલાદો મુજે.

જઝરતે-સાખીર મદદગારે ગરીબાં અલમદદ,
અય તખીમે મુજનેલાએ દરદે ઇચ્છ્યાં અલમદદ.

મેરે દર્દકી અખતો દવાદો મુજે.

હાદીએ રાહે તરીક્ત હય મેરે સરવર હંય આપ,
પેશવાએ આરીફાં હય દીનકે રૈહ્યર હય આપ,

પયારે મખદુમ હક્સે મીલાદો મુજે.

બે નવા હુ દરબદરકી ઠોકરે ખાતાં હુ મંય
આપકે કુચેમે આકર હાય ફયલાતા હુ મંય.

[૧૬]

અપને દરકા ગુલામ બનાદો મુજે.

આતીશે પુરકતમે જલતા હું સરાગા રોઝો સખ,
શરબતે દીદારકા મુશતાક હું મંચ તીરના લખ.

જામ-શારાબે દીદ પીલાદો મુજે.

અય વલીએ બરગુઝીદા અય મેરે સાબીર પીયા,
સદરએ હસનૈન સુનાલો તુરદી ચે ઈસતેજ

કબી ખવાબમે જલવા દીખાદો મુજે.

ગઝલે-અમીર.

દહેરમે કોન હએ કાઆબેમે ગુઝર કીસકા હએ,
યારકા ધર ચે અગર હએ તો વો ધર કીસકા હએ.
તીરપર તીર લગાઓ તુમે ડર કીસકા હએ,
સીના કીસકા હએ મેરી જાન જીગર કીસકા હએ.
બરછીઆં તનપે લગી તેગ પડે તીર આઈન,
આરઝુમદે અજલ હું મુજે ડર કીસકા હએ.
ખોઈ મીઝાને કયામત નહી મુજકો અએ દોગ્ત,
તુ અગર હએ મેરે પલ્લેપે તો ડર કીસકા હએ.
તોડતાં હએ જો કોઈ ફુલતો કહેતી હએ સખા,
કમા ખખર તુજકો કે ચે દીલ ચે જીગર કીસકા હએ.
શોક હોતા હએ ઇબાદતકા તો મુહુસે ઈબરત,
કહેતી હએ જોર જાકર કે ચે ધર કીસકા હએ.
મેરી હબેરતકા શબે વસ્લ ચે બાએશ હએ અમીર,
સર બઝાલુ હું કે ઝાલુપે ચે સર કીસકા હએ.

 તમામ શુદ્ધ.